

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNÖVELEDE-UTCA 8. Telefon száma 55-88.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNÖVELEDE-UTCA 8. Telefon száma 51-66.

Mai számunk főbb közleményei: Vészesrekk: Az igazi Ugron. Szörnyű eset. A szenzációs napja.

Az igazi Ugron.

(S.) Most már tökéletesen ismerjük. Előttünk áll az igazi Ugron Gábor. Egészen pörén. Bizony csépett sem szép. Magunk se hittük, hogy ilyen lehet. Pedig figyeljük, tanulmányozzuk regét. Mégsem ismertük a maga igazi valóságában a mai napig.

Ugron Gábor ma a képviselőház zárt ülésében beismerte, hogy ő volt a „Vaterland”-nak az a rejtélyes, ismeretlen levelezője, a ki báró Bánffy Dezsőről azt a hírt közölte, hogy 1898 ban választási czélokra írt az országban, meg a külföldön is pénzeket gyűjtött és ezekkel nem számolt el, ami annyit jelent, hogy ezeket a pénzeket elcsajfította.

Van-e alapja, nincsen-e alapja ennek a szörnyű vádnak: nem tudjuk. Hiszen Ugron Gábor sem tudja. Csak állít. Az ő állításával szemben áll egy csomó férfinak, köztük báró Fejérvári miniszternek, a volt kormány egyik tagjának az a határozott kijelentése, hogy az Ugron vádja alaptalan, s a mit megírt, vakmerő rágalom.

Amde nem abban van Ugron kvalifikálatlan és menthetetlen bűne, hogy ilyen szörnyű vádat közzéhozott, hanem abban, hogy a „Vaterland”-nak magyar politikai dolgokról sugalmozója. Annak a „Vaterland”-nak, melynek Magyarországon nem akad levelezője, mert a szegény, de becsületes magyar újságírók azt tartják, hogy a „Vaterland”-dal való érintkezés és összeköttetés nem egyeztethető össze magyar újságírói becsületességgel. Annak a „Vaterland”-nak, mely mint osztrák klerikális orgánus a legzabotlatlanabb ellensége minden magyar ügynek, rágalmozója a magyar nemzetnek s a legocsányabb fegyverekkel harezol hazánk és nemzetünk ellen.

A legjobb prókátor.

— Nincs, nincs! — E két szót erősen hangsúlyozta és tüzes pillantással ejtette ki Kornél. — Azt hiszem, ez a kijelentés nem elkerülhetlenül szükséges. — Most is igaza van, mint rendesen. A száraz tény az — szót szünet után — maga valami akart tőlem, mert elég könnyelmű voltam kisse meg-gondolatlanul udvarolni egy kaczer hólyegyek-kének. Az a hólyeg levelet írt hozzám, mely afféle rendez-vous jeleggel bírt. Maga e levelet megtalálta az asztalomon és... szó nélkül, nyomban elutazott a leánykánkkal. Lassa, édes Erna, ez a maga részéről sem volt helyes eszelekedet. És higgye el kedvesem, maga soha se ragadhatja volna magát ilyen végre, ha nevezett Krukóczy ur eleinte közvetve, később merészebben, végre egy térszél alatt egész arcaztalanul föl nem hujta figyelmét erre a... becsületszavamra teljesen ar-talan, beismerem ugyan, hogy helytelen firtre. E miatt jogom is volna elégetnem kettő airt az irtól... Kérem, ne nézzen rám ilyen megsem-misítő tekintettel. Én nem eltem e jogommal, mert ilyen módon nem akartam visszaszerelni, a mit elvesztettem. Eddig a mult. A jelent e a mit ép oly sokatallan, mint eredeti szövetségünk teszi ki-vetelése, a mire az készetelet, mert nem akartam, hogy színtoly melyen tisztelt, mint forrón szeretett ex-teleségem... — Ez megint kitérés!... — Ellenkezőleg; s ez okból ismettem: forrón szeretett ex-teleségem egy rideg ügyvéd durva faggatásának legyen kitéve és ez idegen férfi előtt kenyérdőnyöl nemely delikát részletekbe bocsát-kozni, a mi mindig és nygban levon a nó méltos-ságából. — De... — Tudom mit akar mondani: „de ennek végre mégis meg kell lennie!” Meg: mert — zavart mely sohaj előzte meg — mert maga, kedves Erna, így akarja. De az eg szerelmere, ne köz-vetlennél a maga szájából végye at a szomorú kényvállást. Ne csorítsa azt a nimbusz, a melyet magához fűztem s azokat az elhívó költői allitásokat ne semmisítse meg végkép. — Maga valóságos különöz. — Lehet. Nem professzióból teszem. Én tehát, hogy leginkább ebben megóvjam a köznapias-ságot, azt az ajánlatot kockáztattam meg, hogy vadpónjait sorolja föl előttem majd csak így iras-ban, kegyes engedelmével ít-ölt simítva adjuk at az ügyvédnek. Eleinte hallani se akart e tervermről, de később, hála nagylelkűségének... — Jobban mondva a maga rábeszélő tehetségével; jegezte meg a szép asszony, jóforman ántudatlanul tűzre kelésre a kis Magdus számára hozott csokrol. — Így. Ezzel be van fejezve. Lesz kegyes at-olvasni; ha nincs-e kifogás a szerkesztés ellen. — Föltétlenül megibrom a maga ügyességében és szakképzettségében. — E bizalomért hálas lekötöleztette dr. juris Erdy Kornél. Így hát — a beszéd átható tekintettel mélyedt Erna szemébe, melyeket a fiatal asszony tudtán kívül rajta felejtett — többé nem fogok alkalmatlanokdni. — Mar egészen okésszűlt? — kérdezte Erna lát-ható zavarral. — Egészen. — Kis ideig szünet állt be, mely alatt Erdy ugy tetl, mintha tekintetével upóli áttutná a beirt lap-okat; szemé azonban folyton a vele szemközti ülő asszony arcán révedeztek. — Erna végre fölveté, előbb a kandalló felé közele-dett, majd az ablakhoz állva kibamult a sűrű esti ködbé. — Kornél folyton szemmel kísérte, miatti őse-hajította az iratokat, melyeket zsebébe rejtett. Fe-léje közledelet: — Körvedel, ugy-e bár, hogy megszábadul e keüszterhelyzetből és nem haborgatja többé kial-hatlan prókátora? — Kornél olyan pillantással nézett rá, melynek hatása alatt a fiatal asszony leestone szemét. Aztán a dacz, a búzkeség kerekedett felül s erőlelettel kőnyönyt vetette oda: — Úgyünk e szerint be van fejezve? — Be, édes Erna. — És mit gondolt, hosszú időt fog igénybe venni a por felolvasza? — Krukóczy Kristóf urra nézve kétségbejöt-lesz hosszut. — Erna főkaptá fejt s ajkába harapva sarkaz-mussal jegezte meg: — Maga nagy ellensége ennek a szegény Kru-kóczynak...? — Ellenkezőleg, a leghálásabb barátja leszek, ha oly boldogga teszi magát, a milyenne én óhajtom. — Ah, ez valóban eredeti! — a milyenne maga óhajl...? — E szerint maga elvben merőben ellen-tel önmagával...? — Meggedemteltem e csipős megjegyzést... De tán már vissza is élek az engedelyezett kegy-gyel?... Eddig bizonyára nem lett volna bá-

Félreértettek bennünket. Erőszakosan, rosszhiszeműen, gonosz cselekedet félmagyarázatok legjobb szándékunkat. Nos, Ugron Gábor ma igazolt minket. Ő maga. Ma is lehetnek, sőt alkalmasint vannak is mentegetői, védelmezői, de ezek ep oly kevésbé lehetnek igazi függetlenségi embe-rek, mint elfogulatlanul gondolkodó, hazaf-lasan, magyarul érző magyar emberek.

Azt az Ugron Gábot, a ki szébbai párt-vezéri minőségben zabiferálási úzerkedésbe bocsátkozik a közös hadügyminiszterrel, még védelmezhetik azok, a kiknek ehhez ha-sonló vaj van a fejükön. De azt az Ugron Gábot, a ki a magyar közéletben Cato-ként szónokol, fiktók, állokul, a névtelen-ség köpenybe burkolózza pedig a „Vater-land”-dal szövethetik a magyar közbecsü-let megrontására, a magyar nemzet köz-bítelének és egész erkölcsi mivoltjának ki-pellengezésére: ezt az Ugron Gábot el kell itélnie minden magyar embernek.

Amde nem abban van Ugron kvalifikálatlan és menthetetlen bűne, hogy ilyen szörnyű vádat közzéhozott, hanem abban, hogy a „Vaterland”-nak magyar politikai dolgokról sugalmozója. Annak a „Vaterland”-nak, melynek Magyarországon nem akad levelezője, mert a szegény, de becsületes magyar újságírók azt tartják, hogy a „Vaterland”-dal való érintkezés és összeköttetés nem egyeztethető össze magyar újságírói becsületességgel. Annak a „Vaterland”-nak, mely mint osztrák klerikális orgánus a legzabotlatlanabb ellensége minden magyar ügynek, rágalmozója a magyar nemzetnek s a legocsányabb fegyverekkel harezol hazánk és nemzetünk ellen.

Ugron Gábor ezzel az újsággal szövethetett. Ki mondhatja ezután róla, hogy függetlenségi politikus? A „Vaterland” és Ugron Gábor! Az osztrák klerikálisok magyarfalo újságja és a zabiferáló magyar partvezér! Hat lehet-e Magyarországon a közérkölcöknek olyan rothadt állapota, mely mellett a hazafias, nemzeti közvélemény fel ne habordojék ezen a csunyaságon! Azt halljuk, hogy Ugron urnak ebből az ügyből kifolyólag lesz egy csomó párbaja.

Teringettél, hát olyan dolog ez is, a mit lovagias uton lehet elintézní? Azt is halljuk, hogy Ugron urat még ezek után is tartja a kaszinó. Az a kas-zinó, melynek „nemzeti” a jelzője, az a kaszinó, melynek alapítója a legnagyobb magyar Széchenyi István, az a kaszinó, mely csak nem régiben az altruizmus eszméjének a nemzeti közéletben való érvö-nyesülése mellett demonstrált. Hihetetlen. De hát sok minden megeshetik az eg alatt, s így a nemzeti kaszinóban is.

Ugron ural most már leszámohtatunk. De a vád, a mit ő báró Bánffy ellen a „Vaterland”-ban közölt, sokkal súlyosabb, semhogy egyszerűen napirendre lehetne tenni fölötte. A nemzeti becsület ügye keelve van ebben. A zárt ülésben elhang-zott nyilatkozatot után nem hihetünk ugyan benne. Mégis szükséges, hogy br. Bánffy maga is nyilatkozzék. Egyenesen és hatá-rozottan. Legalább addig a határig, melyet az állam-raison megenged, adjon felvilá-gosítást arról, mikép áll az 1898-iki választási költség ügye? Ezt a felvilágosítást követeljük tőle.

Budapest, március 8.

A függetlenségi és 48-as párt értekezlete. A függetlenségi és 48-as párt pénteken, március 9-én, délután 6 órakor Kossuth Ferenc elnökelelel értekezletet tart. Tárj: a földművelési tárca.

Csúfolat. Egy estláp szenzációs dologként írja meg ma, hogy Eötvös Karoly tegnap este az Ugron-ügyben valami nyilatkozatot tett Kossuth Ferenc és Juhl Gyula előtt az Egyetértés szerkesztőségében. Azt mondván, hogy „az egész do-golomból nem lett volna semmi, ha „Gábor” neki szol; sőt azonnali leszerelés az egész akción, ha „Gábor” ez irant kérest intéz hozzá.” Kijelent-hetjék, hogy mindaz, a mit az estláp e dologban megírt, nem egyéb kőhalmánynál.

Széchenyi miniszter visszalépése. Mint felhivatalos részről jelenik, a hivatalos lap hol-napi száma fogja közölni a királyi kázirot. Mely gróf Széchenyi Manót, a király személye körül-i minisztert fölminti állásától és a miniszterium ve-zetésével Szell Kálmánt bízza meg.

A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor folytatja a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását. Valószínű, hogy ezt holnap be is feje-zik. Hegedüs miniszter alkalmasint szintén fel fog szólni.

Szörnyű eset.

A magyar nemzetet az utóbbi években gonosz indulattal s állandóan rágalmozzák a külföldi sajtó hasájában. A gonosz rágalmozást főleg az osztrák sajtó szítja és folytatja s a „Vaterland” nevű különösen klerikális része. Főleg a „Vaterland” nevű becsi lap. E rendszeres rágalmozás art az ország bécsitelyének, sérti a nemzet becsületét s anyagi-lag is óriási kárt okoz hitelünkben, iparunkban, kereskedelmünkben, egész vagyoni jóletünkben. Erre főrekszik az osztrák sajtó ellensége része. Legutóbb a „Vaterland” osztrák klerikális lap azt írta, gyanúsításként azt terjesztette, hogy az ország volt miniszterelnöke, b. Bánffy Dezső 1898 végén új országgyűlési választást tervezett, erre

pénzt gyűjtött, de a pénz utódjának, Szell Kál-mán min. elnöknek át nem adta, hanem félretette. A gyanúsítás tehát az volt, hogy Magyarország miniszterelnöke ellopta a közpénzt. Elkezelhető az ily gyanúsítás hatása. Miként veledkedhetnek ide-igen nemzetek az ilyan osztrágl, a melynek még miniszterelnöke is közönséges sikkasztó vagy tolvaj?

Ki írhat a magyar nemzet ellen magyargyűlöló osztrák klerikális lapban írtóztató gyanúsítást? Magyar ember bizonyára nem írhat. Ilyet csak valami idegen, jött-ment nevelten tudósító pénzért jól megfizette írhat. Ez volt az általános fellogás. Nehány elökelő ferfú, b. Bánffy barátja, napok óta keresi is az íróit Bécseben és Budapestben. Nem találja. Is az baj, hogy csak néhány elökelő ferfú keresi. Hiszen ez már a nemzeti becsület ügye, nem csupán b. Bánffy ügye. It már Szell Kál-mannak s egész kormányának egész hatalmával kellene oda törekedni, hogy a borzasztó tamadás eredetét és természetét, célját és eszközeit nap-világra hozzák.

Ma aztán szörnyű valóra ébredt fet a nemzet. A képviselőház zárt ülésben előállott Ugron Gábor képviselő s bevallotta, hogy a „Vaterland” írtó-zatos cikkét ő írta Budapestről Bécsebe, magyar ember neméül, függetlenségi ferfú magyarfalo osztrák lapba, hogy a klerikális világ előtt sötétte tegye Magyarországot. Írta pedig, mint az idő-belí körülmények igazolják, akkor, a mikor a budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában az ő szabálistási ügye fölmerült s irtó zárt, hogy eről az ügyről a nemzet figyelmé eltereltesék. Mert hiszen a szabálistás mégis csak fontosabb a nemzeti becsület.

Szörnyű eset! Hiszen akármit tett vagy nem tett báró Bánffy a választási költségekkel: ez a kérdést magyar törvényhozó csak a magyar országgyűlésen intéz-heti el. Ehhez Ausztriának s a külföldi klerikál-sóknak semmi közük. Ezt Ausztria bíraskodása cíé magyar ember, még ha függetlenségi nem volna is, nem terjesztheti. Ugron Gábor képviselő ezt is megtette.

Fogadott-e el báró Bánffy választásra osztrák pénz, nem tudjuk. Báró Fejérvári miniszter ma felétlen határozottsággal kijelentette, hogy nem fogadott el. El kell tehát hinnünk és szívesen hisszük el. Mert belgyi politikánkban idegen pénz fogadni el veszedelmes és álváló. Ezzel lett sem-mi Lengyelország is.

De politikánk meg ennél is veszedelmesebb és alaválóbb, ha a nemzet saját fiai mennek idegen sajtóba hazájukat s azok által, vezetőit, intézmé-nyeit elaralni, bepiszokolni. Erdelyi szászok és olnak tettek eddig, de magyar ember nem tette. Most Ugron Gábor ezt is megtette.

Szörnyű eset! A szenzációs napja. Ugron Gábor dolgai. — Ez a mai nap a szenzációk napja volt. Kezdődött azon, hogy a képviselőház báró Bánffy Dezső ügyében zárt ülést tartott. S ha már orias izgalom követtele kezdődött ez a zárt ülés, csak fokozódott ez az izgalom a zárt ülés folyá-mán, a mikor egyszerre csak fölállt Ugron Gábor

és bevallotta, hogy a Vaterland közleményének ő a szerzője.

A házban leírhatatlan mozgás támadt. A képviselők közömbösbene néztek össze és — mint a hivatalos jelentés is konstatálja — pfo-kiállások hallatszóttak a rabonban vallomásra. A ház felhaborodása teljes mértékben érthetővé lesz, ha az ember tudja, hogy igazában mi is az a Vaterland. Egy lap, a melynek minden sora telve van osztrák alávalóságokkal. Egy lap, a melynek a címe alatt ott áll: „Organ der Gesamtmonarchie”. (Az ósszmonarchia közlönye.) Egy lap, a mely nap-nap után a legarczatlanabb, a legzabotlatlabb és a legzabotlabb módon támadja mindazt, a mi magyar.

Es in előállt egy ur, a ki alított magyar és a ki függetlenségi embernek mondja magát és becsmérl az ország színe előtt, hogy ő ezzel a lappal összekötöttesében áll, hogy dolgozik ebbe a lappartaló szennyújságba.

Persze, persze... A szabálistási affaire átközöttel kényelmetlen egy affaire Ugronnak. Azon kellett iparkodnia, hogy elérje a köz-vélemény figyelmét eről az ódiózus ügyről, hát fogta magát és megisméltá a Vaterland közle-ményét abban a hiszében, hogy a Bánffy ellen irányuló vádaskodásokkal majd háttérbe szorítja a zab-históriát.

Es a házban aztán éleshangú nyilatkozatok törté-ntek Ugron ellen. Elítélte Bohoczy Gedeon, elítélte Gajári Ódón, báró Fejérvári Géza hon-védelmi miniszter pedig letelezettel, a maga kálonás modorában kimondotta, hogy nem tartja korrektnak az Ugron újsírását.

S most újabb affairek vannak készülőben. Bánffy megbízottjai ma délután provokálták Ugron-t, a magyarfalo Vaterland munkalarsát, holnap pedig hir szerint Ugron provokálattól fogja Fejér-vári minisztert.

Politikai körökben természetesen élénk megbes-zelés tárgya lett Ugron dolga és általansan elítélik az általános függetlenségi vezerlést, a ki a hadügyminiszterrel kez alatt trafikál és a ki munkalarsával szegődik egy osztrák szennylap-nak, a mely esküt ellensége mindannak, a mi magyar.

A mai nap eseményeiről a következőkben szá-molunk be:

A képviselőház zárt ülése.

Zárt ülést tartott a képviselőház. Erre rendezes akkor kerül a sor, mikor lazus szenvédelektől van lufitúre a parlament legköze és a pártok ellenleteinek szükségé van arra a vilámláható rudra, mely a viharosn egymásra torlódo felhők-ből a veszedelmese válható szikrákat kieszi és földalati uton nagyobb kar nélkül elvezeti.

Es tartanak zárt ülést nyugodt időkben is, ha a parlament valamely belső vagy alkalmasít föl-mérvült ügye oly kényes természetű, hogy kizárja a nyilvános megvitást. De a mai zárt ülés semmiképp nem felelt meg ennek a két feltételnek. Mert kellett ezt a zárt ülést megtartani? Es pártok ósszetöbbségi szenvé-deleynek nem kellett földalati medret asni: sem az illendőleg figyonyvet nem kellett lebecsoltani, hogy kegyes házi ügyet a közönség indiskrét kíváncsisága előtt eljeddnek. A mai zárt ülése eredménye azt mutatja, hogy itt csak egy rosszul esült intrika működött. Bizonyos, hogy ez az eredmény azoknak állott legkevésbé érdekében, a

torsagom. Tudja-e, édes Erna, — szolt a kandalló elé lépve, hol a fiatal asszony egy kis pilenöz-széken ül, — tudja-e, hogy maga nagylelkűen engedékeny lett irantam. Emleksék, mikor aztán a rem nézve oly lájdasnak elutaszta után... ne mosolyogjon ilyen esztudatlanon. Beesteltemre mondom: nagyon fajdasmas volt a meglepetés, mikor hazatérve szállításunk, ott a tátrafüredi villában, a szobalány ezzel fogadtott: „O nagy-ságának lefedakéntallt el kellett utaznia egy su-lyosan beteg nagynénjéhez.” Ezzel kezembe adta a maga levelet, mely azután megvilágotlatta a helyzetet. Erre, mint tudja, rögtön visszatartam a fővárosba, de magat nem találam. Tényleg el-utazott a nagynénjéhez, aki az onbannem volt be-beteg. Ott nem akartam fölkeresni. Megvártam, míg — két hó múlva — visszaérkezett. Ekkor jelent-keztem először. Nem fogadtott. Gondolom a hete-di kisérlettel végre egész hideg szőlentással megnyílt előttem a nagy szalon ajtaja, a hol va-lóságos északi hangulatban fogadtott egy tel-jesen idegen viselkedésű höly: „a feleségem. Mik-or ezen, beismerem, elege extravaganz termetet előadtam, meggyöződve arról, hogy minden be-küles ki van zárva, maga e termetet szembebe neveltet; de hosszas, lakadaltalan óstromlás után végre... kapitulált. Beleegyezett, hogy előzetesen ne avassunk ügyünkbe afféle kíméleleten, porlútt prókátort, hanem szerezzük meg közösen az el-valási okiratot, a műhez én, mint okleveles doctor juris érek valamelyest. Ezt az eszmét tal még maga Krukóczy ur is helyben hagyta.

— Már ismét róla beszél?... — Utóljára; ma mindent utóljára mondok el, édes Erna. — Ma minden utóljára történiük köztünk; — folytatva Kornél mely sohajjal, — ép úgy, a mint a napokban lesz harom éve, hogy mindent elő-szó mondtunk el egymásnak.

— Ez is azt bizonyítja, hogy a minék kezdete volt, annak végén is kell lennie ebben a végés létben... Egyebekben maga az elmondottakat megisméltethet el előtt, a kit, mint tegnap itléte alkalmasít említtette, feleslegül vesz: a kit nem nevezett ugyan meg, de nem lehet más, mint — mint a tátrafüredi özeveg. — Alaposan téved. Azt az asszonyt két oknál fogva nem vehetem el; első és legfőbb ok, mert be akarom bizonyítani, hogy a maga gyanuja merőben igazatlan volt; második ok pedig az, hogy éppen semmi rokonszandot nem érek iránta.

— Édes Erna... ha szabad így neveznem?... — Oh, kérem, édes Kornél. — Tehát ismetlem: hájam szavakban ki nem fejezhető, a miért ma már nem fogadott abban a csunya szalonban, hol az ideig értekezünk. Ez a kis szobacska valaha sokkal kedvesebb, sokkal bizalmasabb és sokkal... — Melegébb; jól mondja — vágott szavába Erna. — A szalonban olyan nagy légüzam van és... röviden örülök, ha e változás nincs ellenére.













